

Jarní vypalování pomáhá přírodě

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Znáte to přísloví „oheň je dobrý sluha, ale špatný pán“? I v našich hlavách dodnes zůstává přesvědčení, že oheň na louku nepatří, že je roven zlému a škodlivému požáru. Toto téma je lehce uchopitelné i pro pedagogy – děti dobře chápou, že v plamenech umírají čmeláčci, včelky a mravenečci. A že to tak být nemá a že oheň mimo kamna je fuj. Na jednu stranu mají pravdu, oheň seje smrt. Doba se ale změnila a nové poznatky nám říkají, že dnes již převládá pozitiva vypalování. Ohněm teď přírodu chráníme. Nezapomeňme ale, že zákon si to stále nemyslí a vypalování je trestné!

V dnešní zarůstající krajině je oheň, který je pod přísnou kontrolou, přínosem. Neposečená tráva na louce houstne a vytlačuje citlivější a většinou ty krásnější kvetoucí rostliny. Vypále-

ním tu a tam nějaké meze sice zahyne pár brouků či včel. Odstraní se ale hlavní překážka – suchá tráva – která brání životu ohroženým rostlinám a živočichům. Na takto vyčištěných místech se pak mohou motýli namnožit a rostliny vysemenit. A ve výsledku je jich o hodně víc, než kdyby mez dál zarůstala. Jarní hlídané vypalování dělá dobře hořcům, sarančím vrzavým nebo třeba motýlům perleťovcům maceškovým.

Proto, aby oheň chránil a neškodil, ale musí být splněno několik podmínek. Vypalovat je dobře jen tu a tam, nemůže se vypalovat všude naráz. Nejvíce může vypalování značně zarostlým místům. Není vhodné každý rok vypalovat to samé místo. Přírodu oheň nejméně poškodí brzo na jaře za nižší teploty, když je zamračeno či mlha – to je ještě hmyz zalezlý a rostliny teprve sbírají sílu k růstu. Oheň se musí také velmi pečlivě hlídat, usměrňovat a nakonec i důkladně zahasit.

Stále však musíme mít na paměti, že vypalování je potřeba

umět. Vědět odkud a kam může fouknout vítr a hlavně, že staříci, kteří dříve vypalovali běžně, věděli přesně, kdy nastala ta správná doba. Nám, kterým se nechce louky kosit, nezbyvá, než úředně požádat o povolení. Musíme ovšem k tomu mít dobrý důvod: na naší louce žijí ohrožené

druhy rostlin nebo živočichů, kterým oheň pomáhá přežít v dnešní změněné, zarostlé krajině.

RNDr. Lukáš Spitzer, entomolog, Muzeum regionu Valašsko, Vsetín

Foto: HZS ZK